

YILLIK GELİR VEYA KURUMLAR VERGİSİ BEYANNAMELERİ ÜZERİNDEN HESAPLANAN VERGİNİN % 5'İNİN İNDİRİLMESİ

04.03.2019

Değerli Üyemiz,

6824 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesiyle, Gelir Vergisi Kanunu'nun mülga mükerrer 121'inci maddesi "**Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi**" başlığıyla yeniden düzenlenmiştir. Yapılan düzenlemeyle, vergiye uyumlu mükelleflerinden belirlenen şartları taşıyanlara yıllık **gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'ini, ödemeleri gereken gelir veya kurumlar vergisinden indirebilmelerine imkân sağlanmıştır.**

Konu ile ilgili olarak 23 Aralık 2017 tarihli ve 30279 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 301 No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi uygulamasına ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

VERGİYE UYUMLU MÜKELLEFLERE VERGİ İNDİRİMİ UYGULAMASI:

Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile kurumlar vergisi mükelleflerinden (finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç olmak üzere), bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşıyanların **yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'i, ödenmesi gereken gelir veya kurumlar vergisinden indirilir.** Şu kadar ki hesaplanan indirim tutarı, her hâl ve takdirde **(2018 Gelirleri için) 1.200.000.- Türk Lirasından fazla olamaz.** İndirilecek tutarın ödenmesi gereken vergiden fazla olması durumunda kalan tutar, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilebilir. Bu süre içinde mahsup edilemeyen tutarlar red ve iade edilmez. Gelir vergisi mükelleflerinin yararlanacağı indirim tutarı, ticari, zirai veya mesleki faaliyet nedeniyle beyan edilen kazançların toplam gelir vergisi matrahı içerisindeki oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanan gelir vergisi esas alınarak tespit edilir.

VERGİ İNDİRİMİNDEN YARARLANACAK OLANLAR:

- Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar,
- Finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç olmak üzere kurumlar vergisi mükellefleri yararlanabileceklerdir.

İNDİRİMDEN FAYDALANABİLMEK İÇİN;

1. İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş (Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmaz.) **ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin kanuni süresinde ödenmiş olması**

(Her bir beyanname itibarıyla 250 Türk lirasına kadar yapılan eksik ödemeler bu şartın ihlali sayılmaz.),

Vergiye uyumlu mükellef düzenlemesinde (%5 indirim uygulaması); 10,- TL sınırı **7162 Sayılı yasa ile 250 TL'ye çıkarılmış** ve ihraç kayıtlı mal teslimlerine ilişkin şartların sağlanamaması durumunda terkin edilen vergilerin tecil süresinin bitiminden itibaren **15 gün içerisinde ödenmesi halinde, vergilerin kanuni süresi içerisinde ödenmiş olması şartının ihlal edilmiş sayılmaması sağlanmıştır.**

2. (1) numaralı bentte belirtilen süre içerisinde haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, resen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması (Yapılan tarhiyatların kesinleşmiş yargı kararlarıyla veya 213 sayılı Vergi Usul Kanununun uzlaşma ya da düzeltme hükümlerine göre tamamen ortadan kaldırılmış olması durumunda bu şart ihlal edilmiş sayılmaz.),

3. İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla vergi aslı (vergi cezaları dâhil) **1.000 Türk lirasının üzerinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması, şarttır.**

İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde sayılan fiilleri işlediği tespit edilenler, bu madde hükümlerinden yararlanamazlar.

Bu madde kapsamında vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti hâlinde ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler, vergi zıyaı cezası uygulanmaksızın tarh edilir. Bu hüküm, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yılda herhangi bir vergiye ilişkin beyanların gerçek durumu yansıtmadığının indirimden yararlanıldıktan sonra tespiti üzerine yapılan tarhiyatların kesinleşmesi hâlinde de uygulanır ve bu takdirde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler açısından zamanaşımı, yapılan tarhiyatın kesinleştiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

VERGİ İNDİRİMİ HESAPLAMA ÖRNEKLERİ:

KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFİ

XY LİMİTED ŞİRKETİ 2018 hesap dönemine ilişkin olarak kanuni süresinde verdiği kurumlar vergisi beyannamesinde beyan ettiği matrah üzerinden 100.000.-TL kurumlar vergisi hesaplanmıştır. Vergi indiriminden yararlanma şartlarının tamamını taşıyan şirket in 2018 hesap dönemine ait ödemiş olduğu geçici vergi tutarı 100.000.- TL'dir.

$$\begin{aligned} \text{Vergi indirim tutarı} &= \text{Hesaplanan kurumlar vergisi} \times \text{İndirim oranı} \\ &= 100.000.- \text{ TL} \times \%5 \\ &= 5.000.- \text{ TL olarak hesaplanmıştır.} \end{aligned}$$

Buna göre, Şirketin vergi indiriminden aşağıdaki şekilde yararlanacaktır.

A. Hesaplanan Kurumlar Vergisi	100.000.- TL
B. Hesaplanan Vergi İndirimi Tutarı	5.000.- TL
C. Mahsup Edilecek Vergiler Toplamı (Ödenen Geçici Vergi)	100.000.- TL
D. Ödenecek Kurumlar Vergisi (Ç-D)	0.- TL
E. Devreden Vergi İndirimi Tutarı (B-D)	5.000.- TL

Kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden indirilemeyen 5.000.- TL'lik vergi indirim tutarı, 2018 hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içerisinde (25.04.2020 tarihine kadar), mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilebilecektir.

Mükellef tarafından bu süre içerisinde mahsup edilemeyen vergi indirim tutarları ise ret ve iade olunmayacaktır.

GELİR VERGİSİ MÜKELLEFİ

2018 Takvim yılı için hesaplama

A. Ticari Kazanç	100.000 ,- TL
B. Gelir Vergisi Matrahı	100.000 ,- TL
C. Hesaplanan Gelir Vergisi	23.460 ,- TL
D. Mahsup Edilecek Ödenen Geçici Vergi	15.000 ,- TL
E. Ödenmesi Gereken Gelir Vergisi	8.460 ,- TL
F. Vergi İndirimi Tutarı (23.460 X %5)	1.173,- TL
G. Ödenecek Gelir Vergisi (E - F)	7.287,- TL

Ticari, zirai veya mesleki kazancın diğer gelir unsurlarıyla birlikte beyan edilmesi durumunda mükelleflerin yararlanabileceği vergi indirim tutarının tespiti :

Ticari, zirai veya mesleki kazancın diğer gelir unsurlarıyla birlikte beyan edilmesi durumunda, gelir vergisi mükelleflerinin yararlanacağı vergi indirim tutarı, ticari, zirai veya mesleki faaliyet nedeniyle beyan edilen kazançların toplam gelir vergisi matrahı içerisindeki oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanan gelir vergisi esas alınarak tespit edilecektir.

Örnek:

Vergi indiriminden yararlanma şartlarının tamamını taşıyan Bay (A), **2018 takvim yılında;** 250.000.- TL ticari kazanç, 50.000.- TL de Gayrimenkul sermaye iradı i elde etmiştir. Bay (A) bu dönemde 37.500.- TL geçici vergi ödemiştir.

Buna göre, Bay (A) vergi indiriminden aşağıdaki şekilde yararlanacaktır.

A. Ticari Kazanç	250.000- TL
B. Gayri Menkul Sermaye İradı	50.000- TL
C. Gelir Vergisi Matrahı (A+B)	300.000- TL
Ç. Hesaplanan Gelir Vergisi	93.460- TL
D. Ticari Kazanç / Gelir Vergisi Matrahı (A/C)	% 83,33
E. Hesaplanan Gelir Vergisinin Ticari Kazanca İsbet Eden Kısmı (Ç x D)	77.880- TL
F. Hesaplanan Vergi İndirimi Tutarı (E x % 5)	3.894- TL
G. Mahsup Edilecek Vergiler Toplamı Ödenen Geçici Vergi	37.500- TL
Ğ. Ödenmesi Gereken Gelir Vergisi (Ç - G)	55.960- TL
H. Vergi İndirimi Tutarı	3.894- TL
I. Ödenecek Gelir Vergisi (Ğ - H)	52.066.-TL

Çalışmalarınızda başarılar ve kolaylıklar dilerim.

Saygılarımla,

Yücel AKDEMİR
Başkan